

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΜΥΘΙΟΥ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

25-1-22

Αφροδίτη Ευνοπούλου

Σεε Νηπιαγωγών ΠΕΚΕΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

παραμύθι

Το παραμύθι είναι ένα κομμάτι στην ζωή όλων των παιδιών

Το τέλος της ιστορίας είναι συνήθως χαρούμενο. Το παραμύθι βοηθά ένα παιδί στη διαδικασία εκμάθησης των κανόνων και των στόχων της ζωής, της ανάγκης προστασίας των οικογενειακών αξιών του και της αξιοπρεπούς στάσης απέναντι στους άλλους.

Ταυτόχρονα, ένα παραμύθι μεταφέρει μια τεράστια ποσότητα πληροφοριών που μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, η οποία βοηθά στη διαμόρφωση του χαρακτήρα ενός ατόμου και που βασίζεται στον σεβασμό των προγόνων του.

Τα παραμύθια είναι λαογραφικά και συγγραφικά

Γιατί αρέσουν τα παραμύθια;

- ▣ Μία παιδοψυχολόγος έγραψε ότι από την πλευρά της επιστήμης , εάν και είναι διαφορετικές οι γνώμες για τον ακριβή λόγο που τα παιδιά αγαπούν τα παραμύθια, όλες οι απόψεις συμφωνούν ότι μέσα από τα παραμύθια τα παιδιά μπορούν εύκολα να αναγνωρίσουν τον εαυτό τους με αποτέλεσμα να τους είναι πολύ πιο εύκολο να επεξεργαστούν και ίσως να “λύσουν” κάποια πράγματα που στον ρεαλιστικό κόσμο φαντάζονται πιο απειλητικά !

Ωφέλη από την ανάγνωση παραμυθιών

- ▣ Αναγνώριση και διαχείριση συναισθημάτων, κατάκτηση συναισθηματικής αυτορρύθμισης (Cassar, 2000; Fleer & Hammer, 2013; Blake & Maiese, 2008)
- ▣ Τα νήπια μπορούν να κατανήσουν
- ▣ Σύνθετα και πολύπλοκα θέματα , όπως η οικογένεια, η φιλία, ο αποχωρισμός, ο θάνατος (Cassar, 2000; Fleer & Hammer, 2013)
 - Βοηθούν στην ανακούφιση του υπαρξιακού άγχους (π.χ. εξοικείωση με την έννοια του αποχωρισμού ή του θανάτου)

Μεγάλη η παιδαγωγική αξία του παραμυθιού

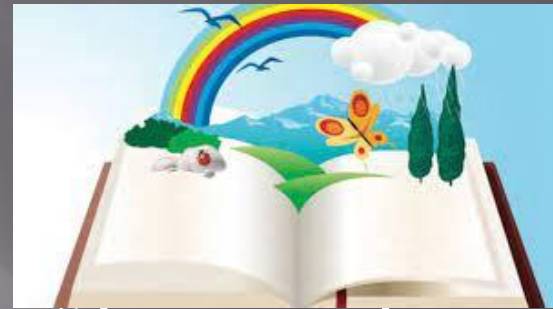
- ▣ Τα παραμύθια γράφονται για να κοιμούνται τα παιδιά, αλλά και για να ξυπνάνε οι ενήλικες..
- ▣ Χ.Κ.Αντερσεν
- ▣ Το πιο αγαπημένο λογοτεχνικό είδος για τα παιδιά είναι τα παραμύθια που έχουν μεγάλη παιδαγωγική και διδακτική αξία.
- ▣ Εξάπτουν την φαντασία , καλλιεργούν την δημιουργικότητα, εμπλουτίζουν το λεξιλόγιο, προσφέρουν γνώσεις , καλλιεργούν την κριτική σκέψη. Με την κατάλληλη αξιοποίηση εξασκούν την μνήμη , προωθούν πανανθρώπινες αξίες και διδάσκουν έννοιες.

Πολλές οι δυνατότητες αξιοποίησης από τον-την εκπαιδευτικό

- ▣ Ανάγνωση παραμυθιού με παύσεις για: • σχολιασμό των γεγονότων από τα παιδιά, αλλά και δημιουργία επιλογών/διαφορετικών εκδοχών και • πρόβλεψη του τέλους (Stalder & Ward, 2005).
- ▣ Μετά την αφήγηση:
 - ▣ • Επίλυση αποριών και ερωταποκρίσεις (Αναγνωστόπουλος, 1997)
 - ▣ • Επαναδιήγηση της ιστορίας με χρονική ακολουθία και αιτιολογικές σχέσεις
 - ▣ • Επαναδιήγηση της ιστορίας από την οπτική γωνία ενός ήρωα
 - ▣ • Αναζήτηση πληροφοριών για το θέμα του παραμυθιού ή για οτιδήποτε κίνησε το ενδιαφέρον των παιδιών
 - ▣ • Παιχνίδια ρόλων, παραστάσεις παραμυθιών, εικαστικές αναπαραστάσεις (Τσιτσλσπέργκερ, 1999, Μαλαφάντης, 2011)
 - ▣ • Δραματοποίηση ιστορίας αξιοποίηση παραμυθιού

Θα φτιάξουμε και το δικό μας παραμύθι

- ▣ Φτιάχνουμε μια ιστορία... ξεφυλλίζοντας περιοδικά ...

- ▣ ΠΩΣ ;;;
Κόβουμε 7-8 εικόνες (πρόσωπα, ζώα, αντικείμενα, τοπία) από περιοδικά. Στη συνέχεια σ' ένα μεγάλο χαρτόνι απλώνουμε τις εικόνες μας και αρχίζουμε παραδοσιακά το παραμύθι μας...
Μια φορά κι έναν καιρό ήταν....
- ▣ Με ερωτήσεις δίνουμε την ευκαιρία σε όλα τα παιδιά να βάλουν το δικό τους κομμάτι στο παραμύθι.

Διδασκαλία με ευχάριστο τρόπο..

- ▣ Το παραμύθι επομένως αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο στα χέρια του

- ▣ εκπαιδευτικού- δυστυχώς όχι ακόμη πλήρως αναγνωρισμένο από όλους-.....γιατί είναι το όχημα ή το μέσο που κάνει τη μάθηση πιο ενδιαφέρουσα και ελκυστική και βοηθά τα παιδιά να προσεγγίσουν τη γνώση και να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν αβίαστα, ευχάριστα, διασκεδαστικά.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΩΝ

- ▣ <https://blogs.sch.gr/5nipmoud/category/ergastiria-dexiotiton/>
- ▣ <http://nip-lakkom.chal.sch.gr/site/?p=1731>

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ Η ΕΠΙΛΟΓΗ...

- ▣ Αυτό που θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά
- ▣ υπόψη από τον
- ▣ εκπαιδευτικό είναι η εκλογή του παραμυθιού, καθώς οφείλει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με το επίπεδο των μαθητών από άποψη λεξιλογίου και, προπάντων, από άποψη περιεχομένου.
- ▣ Πρέπει να υπακούει στον ψυχολογικό παράγοντα της διδασκαλίας, πράγμα το οποίο σημαίνει να έχει σχέση με τα καθημερινά βιώματα των παιδιών και να ανταποκρίνεται στην περιέργεια και τα ενδιαφέροντά τους · έτσι κερδίζεται η προσοχή τους και επιτυγχάνεται η κατανόησή τους.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ..

- ▣ Σημαντική θεωρείται όμως και η εικονογράφηση ενός

- ▣ παραμυθιού. Ο εικονικός τρόπος επικοινωνίας προσφέρεται στις μικρές ηλικίες (προσχολική και πρωτοσχολική), επειδή οι μαθητές δεν έχουν κατακτήσει ακόμη επαρκώς τη δεξιότητα της ανάγνωσης (Γιαννικοπούλου, 2001 · Κιτσαράς, 1993 · Μπενέκος, 1981 · Τσιλιμένη, 2007).

Μουσικό παραμύθι:

Στην διάθεσή μας υπάρχουν για αξιοποίηση διάφορα παραδοσιακά παραμύθια αλλά και τα

Μουσικά παραμύθια

η και τα έργα κουκλοθεάτρου που αφηγούνται μια ιστορία.:

<https://www.youtube.com/watch?v=90UhvLgbVCA>

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΠΟΝΤΙΚΑΤΑ.

<https://www.youtube.com/watch?v=orQLPO31tow>

<https://www.youtube.com/watch?v=4L1BliI1ePU>

Τεχνικές για να εμπλουτίσουμε την ανάγνωση ενός παραμυθιού :

- ▣ Η ανάγνωση ενός παραμυθιού μπορεί να γίνει πιο ενδιαφέρουσα ❖ με την προσθήκη πολυμέσων :
 - (π.χ. μουσική επένδυση ιστορίας ή προβολή σχετικών εικόνων)
 - ❖ με τη χρήση υπηρεσιών web2.0 (π.χ. YouTube)
 - ❖ με τη χρήση συστημάτων ανάπτυξης ιστοριών και
 - ❖ με τη δημιουργία ψηφιακής αφήγησης από τους ίδιους τους μαθητές.

βιβλιοθεραπεία

- ▣ Έρευνες μας έχουν δείξει ότι
- ▣ ένας από τους καλύτερους τρόπους για να προσεγγίσουμε ένα ευαίσθητο θέμα και να μιλήσουμε γι αυτό είναι μέσω μιας ιστορίας προσεκτικά γραμμένης σε σχέση με την ηλικία των μαθητών - τριών

Συνεργασία με τους γονείς :

- ▣ Μέσα από την δυνατότητα να καλέσουμε ένα γονιό να μας πει μια ιστορία από την χώρα που κατάγεται η και να κάνει ανάγνωση το βιβλίο που έφερε (στα πλαίσια κάποιου προγράμματος π.χ στο νηπιαγωγείο)το παιδί του έχουμε την δυνατότητα να ευαισθητοποιήσουμε τους μαθητές στην λογοτεχνία άλλων χωρών αλλά και την καλύτερη συνεργασία με τις οικογένειες τους.

Παραμυθοσαλάτα

- ▣ Μπορούμε να αυτοσχεδιάσουμε με εικόνες από κλασσικά παραμύθια και να κάνουμε το δικό μας.
- ▣ Υπάρχουν εκδόσεις με κάρτες για να παίξετε ένα παιχνίδι το οποίο μετά θα εξελιχθεί και στην δημιουργία μιας νέας ιστορίας .
- ▣ Μπορείτε να την δραματοποιήσετε και να την αλλάξετε για να της δώσετε ένα νέο τέλος ,, όπως μας συστήνει και η γραμματική της φαντασίας...να αφήνουμε το τέλος να αλλάξει πολλές φορές ,να το δίνει κάποιο παιδί κάθε φορά.

Είναι ένα μαγικό ταξίδι για όλους

- ▣ ΤΕΛΙΚΑμπορούμε σε μια ώρα να αναφέρουμε όλα όσα προσφέρει και προσέφερε το παραμύθι ..;; Δύσκολα κάποιος μπορεί να περιλάβει τις άπειρες τεχνικές και ιδέες για να καλύψει σε μια εποχή που η πληροφορία και η γνώση μας κατακλύζουν.
- ▣ Σίγουρα σήμερα έχουμε και τις ηλεκτρονικές πηγές μαζί με τα βιβλία και τις καταγραφές όσες υπάρχουν από τις προηγούμενες γενιές για να μας ταξιδεύουν μαγικά και να μας ξανα κάνουν όλους και όλες παιδιά..

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ ..

